

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **D. S.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2014, č. j. MSK 82219/2014, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 4. 2015, č. j. 19 A 12/2015 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 7. 2014, č. j. MSK 82219/2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako nepřipustné odvolání pana K. S. s odůvodněním, že odvolatel neprokázal, že na základě plné moci zastupuje žalobce. Odvolatel odvoláním brojil proti rozhodnutí Městského úřadu Orlová (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 19. 5. 2014, č. j. OD/PŘ/84/2014/MRA, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve

znění pozdějších předpisů, za což mu byla uložena pokuta ve výši 1500 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení v paušální výši 1000 Kč.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 24. 4. 2015, č. j. 19 A 12/2015 - 25 (dále jen „krajský soud“ a „napadené usnesení“), odmítl. Dle krajského soudu bylo napadené rozhodnutí doručováno zmocněnci žalobce K. S. na adresu Š., U S. 1622/1, což byla adresa, kterou měl k datu doručování evidovanou v informačním systému evidence obyvatel jako adresu trvalého pobytu. K doručení napadeného rozhodnutí prostřednictvím držitele poštovní licence přistoupil žalovaný až poté, co doručení na elektronickou adresu X, kterou zmocněnec žalobce označil jako svou doručovací adresu, nebylo technicky možné. Poštovní zásilka obsahující napadené rozhodnutí byla vypravena dne 24. 7. 2014, při jejím doručení nebyl adresát zastižěn, a proto mu byla zanechána výzva k vyzvednutí zásilky. Zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 25. 7. 2014, v úložní lhůtě však nebyla vyzvednuta a dne 5. 8. 2014 byla vložena do poštovní schránky zmocněnce žalobce. K doručení napadeného rozhodnutí tak došlo v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu desátým dnem ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, tedy dne 4. 8. 2014. Dle krajského soudu postupoval žalovaný při doručování napadeného rozhodnutí v souladu s § 19 odst. 1, 2 a 3 a s § 20 odst. 1 správního řádu a materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti, tak byla naplněna. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalovaného bylo doručeno zmocněnci žalobce dne 4. 8. 2014, uplynula dvouměsíční lhůta pro podání žaloby dne 4. 10. 2014. Krajský soud konstatoval, že žaloba žalobce podaná dne 16. 2. 2015 je zjevně opožděná, a žalobu proto podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Za sporné považoval datum doručení napadeného rozhodnutí. Uvedl, že byl ve správním řízení na základě bezvadné plné moci zastoupen zmocněncem, který žalovaného požádal o doručování písemností na elektronickou adresu, na niž však žalovaný písemnost nedoručil. Stěžovatel byl toho názoru, že není-li respektován § 19 odst. 3 správního řádu a pořadí pro doručování ve smyslu § 20 odst. 1 správního řádu, nelze dovodit fikci doručení při pokusu o doručení na adresu trvalého pobytu. Stěžovatel nesouhlasil s názorem krajského soudu, že pokus o doručení na adresu trvalého pobytu byl proveden po právu (neboť doručení na e-mail nebylo „technicky možné“). Stěžovatel konstatoval, že nelze klást k jeho tíži, že žalovaný má technické problémy, a to zejména za situace, kdy ostatní správní orgány jeho zmocněnci na e-mail bez obtíží písemnosti doručují. Žalovaný své obtíže nezdůvodnil, ani neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí k jejich odstranění či zvolil alternativní cestu (např. vypravení písemnosti z osobního e-mailu úřední osoby). Podmínky pro použití § 19 odst. 8 správního řádu tak nebyly splněny. Stěžovatel má právo nepřebírat si písemnosti na adrese trvalého pobytu, oznámí-li správnímu orgánu elektronickou adresu k doručování, na které si řádně písemnosti „přebírá“. Stanoví-li zákon možnost doručování na e-mail, nelze takové doručování neprovádět, ať již jako výraz libovůle anebo tvrzených technických obtíží (správního orgánu). Zásah do práv stěžovatele je o to více citelný, že žalovaný zamítl jeho

pokračování

odvolání jako nepřípustné, ač krajský soud *obiter dictum* konstatoval, že plná moc, kterou stěžovatel odvolateli udělil, byla platná. Napadené rozhodnutí tedy nebylo zrušeno jen proto, že žalovaný obstruoval při doručování písemností tím, že postupoval v rozporu se zákonem. Stěžovatel shrnul, že krajský soud měl žalobu posoudit jako včasnou, neboť pokus o doručení napadeného rozhodnutí na adresu trvalého pobytu jeho zmocněnce nemohl vyvolat právní účinky, a napadené rozhodnutí tak bylo doručeno až okamžikem, kdy se s ním zástupce stěžovatele prokazatelně seznámil, tj. nahlédnutím do správního spisu dne 30. 12. 2014.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela odmítl, že by nemožnost doručit písemnost na elektronickou adresu X byla způsobena technickými problémy na jeho straně, dle jeho názoru byla naopak záměrně iniciována samotným stěžovatelem, resp. jeho zmocněncem. Žalovaný uvedl, že není povinností správního orgánu doručovat účastníkovi na elektronickou adresu pro doručování jiným způsobem než prostřednictvím spisové služby, resp. elektronické podatelny, tím spíše za situace, kdy zvolení takové adresy je pouhou procesní obstrukcí. Žalovaný popsal možná technická úskalí při doručování na elektronickou adresu X, přičemž konstatoval, že se o doručení na tuto adresu pokusil, avšak zmocněnec stěžovatele doručení na tuto adresu nepotvrdil. Žalovaný rovněž poukázal na to, že zmocněnec stěžovatele nikdy své zprávy neodesílá z této adresy, ale z adresy jiné, na niž má navázán svůj kvalifikovaný certifikát. Dle názoru žalovaného je takový postup obstrukční, neboť pro něj neexistuje žádný rozumný důvod. Pokud byla žalovanému sdělena adresa, která je ve standardním textu zapsaná jako X, pak není jeho povinností doručovat na adresu jinou, která by se pod touto adresou mohla skrývat. Žalovaný trval na tom, že za určení, existenci, správnost a funkčnost (elektronické) adresy odpovídá její uživatel žádající o doručování na tuto adresu. Žalovaný uzavřel, že se zmocněnci stěžovatele pokusil doručovat na adresu X, ačkoli vzhledem k obstrukčnímu charakteru této adresy tak nebyl povinen činit; v každém případě bylo napadené rozhodnutí K. S. řádně doručeno.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[6] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil pouze důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační stížnost směřuje proti usnesení, kterým krajský soud odmítl stěžovatelovu žalobu pro opožděnost a meritorně ji tedy neposuzoval. Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší v tomto ohledu hodnotit pouze to, zda krajský soud správně posoudil otázku včasnosti podané žaloby. Vady řízení před krajským soudem, které mohly mít za následek

nezákonnost napadeného usnesení a které v případech odmítnutí žaloby spadají pod důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), stěžovatel nenamítal (naopak v kasační stížnosti výslovně konstatoval, že byl na svých právech zkrácen v důsledku nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem) a Nejvyšší správní soud žádné takové vady v postupu krajského soudu nezjistil.

[8] Ze správního spisu plyne, že K. S. (zmocněnec stěžovatele) zaslal dne 28. 5. 2014 žalovanému podání označené jako „Věc: Sdělení doručovací adresy“, v němž požádal o zasílání veškerých jemu určených písemností (a to včetně rozhodnutí) na elektronickou adresu „X“. Součástí správního spisu je i otisk obsahu (print screen) webového prohlížeče (opatřený časovým údajem „24. 7. 2014, 12:11“) a spuštěné aplikace „Univerzální spisový uzel“. Dialogové okno „Odesílání dokumentu či spisu elektronickou poštou“ zde uvádí jako značku odesílaného dokumentu jednací číslo napadeného rozhodnutí a v poli „adresát“ je uvedena adresa „X“. Současně je na otisku obsahu webové stránky vyobrazeno dialogové okno „Zpráva z webové stránky“, kde je uvedeno „Email se nepodařilo odeslat“.

[9] Stěžovatelovu argumentaci obsaženou v kasační stížnosti je možno shrnout tak, že dle jeho názoru mu nelze klást k tíži, že žalovaný měl technické problémy při doručování na elektronickou adresu jeho zmocněnce „X“. Z toho stěžovatel dovozoval, že nebyly splněny podmínky pro doručování na adresu trvalého pobytu jeho zmocněnce a doručení napadeného rozhodnutí na adresu trvalého pobytu jeho zmocněnce tak nebylo účinné. Nejvyšší správní soud k tomu především uvádí, že se v nedávné době zabýval kasačními stížnostmi, které se týkaly obdobného procesního postupu zmocněnce stěžovatele K. S. v přestupkových řízeních (v nichž tento zmocněnec používal shodnou elektronickou adresu „X“), a to v rozsudcích ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015 – 26, a ze dne 16. 10. 2015, č. j. 2 As 102/2015 – 26. Za situace, kdy se jedná o prakticky totožnou právní otázku (v rozsudku ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015 – 26, posuzoval Nejvyšší správní soud takřka shodný procesní postup totožného žalovaného, který stejně jako v nyní posuzované věci zamítl odvolání K. S. jako nepřípustné), nemá Nejvyšší správní soud žádný rozumný důvod závěry vyslovené v citovaných rozsudcích jakkoli revidovat, v podrobnostech na ně plně odkazuje a na tomto místě proto jen stručně shrnuje v nich obsažené závěry podstatné pro nyní posuzovanou věc.

[10] Postup správního orgánu při doručování písemností je upraven především v § 19 správního řádu. V první řadě je třeba poznamenat, že zákon nepamatuje na situace, kdy písemnost není vůbec odeslána pro objektivní technickou překážku. Podle § 19 odst. 3 správního řádu je možné na elektronickou adresu doručovat na požádání účastníka řízení, a to zejména může-li to přispět k urychlení řízení. V tom případě pak v souladu s odst. 8 téhož ustanovení platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná, doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Podle odst. 9 téhož ustanovení učiní správní orgán neprodleně další pokus o doručení, vrátila-li se písemnost jako

pokračování

nedoručitelná, přičemž až v případě, kdy bude neúspěšný i další pokus o doručení, doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.

[11] Pro posouzení věci je podstatné, že nemožnost odeslat podání na elektronickou adresu uvedenou zmocněncem stěžovatele zjevně neměla příčinu v jednorázovém technickém výpadku, pochybení lidského faktoru či jiné události nahodilého charakteru přičitatelné žalovanému. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho rozhodovací činnosti známo (kromě shora citovaných rozsudků se jedná např. o rozsudek ze dne 23. 7. 2015, č. j. 8 As 36/2015 - 54), že správním orgánům se v obdobných věcech jiného účastníka (nicméně zastoupeného ve správním řízení stejným zmocněncem a v řízení o kasační stížnosti stejným advokátem jako v nyní posuzované věci) taktéž nepodařilo rozhodnutí na uvedenou elektronickou adresu nejen doručit, ale ani odeslat. Nemožnost odeslání písemnosti na elektronickou adresu „X“ mohla mít různé příčiny, např. obstrukční záludnosti spočívající ve způsobu sestavení elektronické adresy či v důvodech technického rázu na straně žalovaného. Z hlediska povinností správního orgánu však jejich přesná identifikace není podstatná. Je třeba vycházet z toho, že správní orgán je povinen své rozhodnutí doručit, přičemž respektuje požadovaný způsob doručení na elektronickou adresu; při neúspěchu způsobeném objektivní technickou překážkou, která není jednorázová či snadno odstranitelná, je však zcela namístě doručení jiným zákonem předpokládaným způsobem. Smyslem zákonné úpravy doručování je totiž zajištění co nejrychlejšího průběhu řízení i seznámení účastníků řízení s rozhodnutím.

[12] Nejvyšší správní soud rovněž konstatuje, že stěžovatel nijak nepodložil své tvrzení, že ostatní správní orgány na tuto adresu písemnosti bez obtíží doručují. Naopak shora citované rozsudky se týkají věcí obdobných posuzovanému případu stěžovatele, a to s tímž zmocněncem a stejnou elektronickou adresou. Navzdory tomu se žalovaný pokusil na tuto adresu doručit, leč zásilku nebylo možné odeslat. Za situace, kdy se zásilku nepodařilo ani odeslat, nelze trvat na nezbytnosti opakovaného pokusu odeslání ve smyslu § 19 odst. 9 správního řádu (případně na stěžovatelem zmiňovaném zvolení „alternativní cesty“, např. vypravení písemnosti z osobního e-mailu úřední osoby), který tuto povinnost ukládá v případě, že se zásilka odeslaná na relevantní adresu vrátila jako nedoručitelná. Relevantní adresou je třeba rozumět adresu nevytvářející objektivní technické potíže při doručení.

[13] Nejvyšší správní soud shrnuje, že pro posouzení včasnosti žaloby tak bylo rozhodující doručení napadeného rozhodnutí poštovní zásilkou, které (vyjma výše uvedeného vztahu k elektronickému doručování) stěžovatel nezpochybňuje. Krajský soud tedy dospěl ke správnému závěru, když uvedl, že napadené rozhodnutí bylo doručeno fikcí zmocněnci stěžovatele dne 4. 8. 2014 a lhůta pro podání žaloby tak marně uplynula dne 4. 10. 2014 (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Za takové situace krajský soud nepochybil, když žalobu stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody kasační stížnosti, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[15] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu